

Nationella minoritetsspråk Läsåret 2023/24

Finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska

Publikationen finns att ladda ner som kostnadsfri
PDF från Skolverkets webbplats:

www.skolverket.se/publikationer

Dokumentdatum: 2024-06-25

Diarienummer: 2023:3512

Skolverket, Stockholm 2024

Innehåll

Sammanfattning	5
Bakgrund	6
Om statistiken	6
Modersmål	7
Grundskolan	9
Berättigande och deltagande i minoritetsspråk	9
Första- och andraspråk	10
Fördelning minoritetsspråk som modersmål eller som moderna språk	11
Lärare i minoritetsspråk	11
Minoritetsspråk inom olika skolformer	12
Sameskolan	12
Anpassade grundskolan	13
Specialskolan	13
Gymnasieskolan	14
Avgångselever med betyg i minoritetsspråk	14
Elever i årskurs 9 som fortsätter läsa sitt minoritetsspråk i gymnasieskolan	14
Första- och andraspråk	14
Fördelning minoritetsspråk som modersmål och moderna språk	15
Lärare i minoritetsspråk	15
Finska	17
Elever berättigade och deltagande i modersmålsundervisning	17
Första- och andraspråk	17
Fördelning finska som modersmål och moderna språk	18
Lärare i finska	18
Jiddisch	20
Elever berättigade till och deltagande i modersmålsundervisning	20
Första- och andraspråk	20
Fördelning jiddisch som modersmål och moderna språk	20
Lärare i jiddisch	21
Meänkieli	22
Elever berättigade och deltagande i modersmål	22
Första- och andraspråk	22
Fördelning meänkieli som modersmål och moderna språk	22
Lärare i meänkieli	23

Romani chib.....	24
Elever berättigade till och deltagande i modersmål	24
Första- och andraspråk.....	24
Fördelning romani chib som modersmål och moderna språk	25
Lärare i romani chib	25
Samiska	27
Elever berättigade till och deltagande i samiska.....	27
Första- och andraspråk.....	27
Fördelning samiska som modersmål och moderna språk	28
Lärare i samiska.....	28
Statistikredovisningen på Skolverkets webbplats	30

Sammanfattning

Här sammanfattar vi statistik över undervisningen i nationella minoritetsspråk i grundskolan och gymnasieskolan läsåren 2015/16, 2019/20, 2021/22 och 2023/24.

- Läsåret 2023/24 läste 5 669 elever i grundskolan ett minoritetsspråk som modersmål. Detta motsvarar 0,51 procent av alla elever i grundskolan. Antalet elever som läste ett minoritetsspråk som modersmål i grundskolan läsåret 2023/24 var något färre än under läsåret 2021/22. En liknande trend var fallet för nästan samtliga minoritetsspråk.
- Av eleverna som deltog i modersmålsundervisning i grundskolan läsåret 2023/24 var andelen flickor något större än andelen pojkar, 54 procent respektive 46 procent. Ett liknande mönster fanns för samtliga minoritetsspråk, både i grund- och gymnasieskolan.
- Läsåret 2023/24 läste 666 elever i grundskolan ett minoritetsspråk som moderna språk. Det var något färre än under läsåret 2021/22.
- Läsåret 2022/23 gick 101 avgångselever ut gymnasieskolan med betyg i ett minoritetsspråk som modersmål. Det var något fler avgångselever än läsåret 2021/22 när motsvarande var 94.
- Det totala antalet tjänstgörande modersmåls lärare i minoritetsspråk i både grund- och gymnasieskolan har minskat mellan läsåren 2021/22 och 2023/24.

Bakgrund

I Sverige finns fem nationella minoriteter: samer, judar, romer, sverigefinnar och tornedalingar. De nationella minoritetsspråken i Sverige är därmed samiska, jiddisch, romani chib, finska och meänkieli samt varieteter av dessa språk.

Elever med ett minoritetsspråk som sitt förstaspråk har sedan tidigare haft möjlighet att läsa sitt minoritetsspråk inom modersmålsundervisning. Elever med samiska som sitt andraspråk har sedan 2003 haft möjlighet att läsa samiska också inom modersmålsundervisning.¹ Sedan 2015 har även elever med något av de andra minoritetsspråken som sitt andraspråk samma utökade rätt till modersmålsundervisning.² För att läsa ett minoritetsspråk som andraspråk krävs inga förkunskaper utan undervisningen startar på nybörjarnivå. Andraspråk definieras som språket som eleven lär sig efter att helt eller delvis ha tillägnat sig sitt förstaspråk.³

Eftersom lagstiftningen från 2015 utgår från självidentifikation gällande att tillhöra en minoritet så har alla elever som ansöker om modersmålsundervisning i något av minoritetsspråken också har rätt att få undervisningen.⁴ Syftet med modersmålsundervisning som andraspråk är att möjliggöra att minoritetsspråken bevaras och utvecklas, samt att revitalisera språk som annars kan ha förlorats i tidigare generationer till följd av den svaga ställning som de nationella minoritetsspråken har haft under en lång tid.

I grundskolan och gymnasieskolan kan nationella minoritetsspråk inte bara läsas som modersmål utan även som moderna språk. När nationella minoritetsspråk erbjuds som moderna språk i grundskolan erbjuds det till samtliga elever och inte bara till elever som tillhör den nationella minoriteten. Minoritetsspråket kan då läsas som moderna språk inom ramen för elevens val eller inom ramen för språkval.⁵

Minoritetsspråket samiska läses av samtliga elever i sameskolan.⁶ Sameskolan är en egen skolform och ger en utbildning med samisk inriktning som i övrigt motsvarar utbildningen i årskurserna 1–6 i grundskolan.

Om statistiken

I den här rapporten presenterar vi statistik över undervisningen i nationella minoritetsspråk, som modersmål eller moderna språk. För att kunna följa

¹ Uppgift om elever uppdelat på förstaspråk och andraspråk började samlas in läsåret 2019/20. För läsåret 2015/16 har vi uppgifter om elever som är berättigade till och deltar i modersmålsundervisning i de olika minoritetsspråken.

² Skolverkets uppdrag om att ta fram kursplaner för nationella minoritetsspråk som andraspråk. <https://www.skolverket.se/getFile?file=3410> Samiska som andraspråk finns redan sedan 2003.

³ Definitionerna av första och andraspråk är tagna ur kommentarmaterialet för modersmål. Se tex sid 12 här: <https://www.skolverket.se/getFile?file=9794>

⁴ <https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/ratt-till-modersmalsundervisning#h-Modersmalsundervisningiolikaskolformer>

⁵ <https://www.skolverket.se/for-dig-som-.../elev-eller-foralder/smanavigation-elevers-rattigheter/sprakvalet-i-grundskolan>

⁶ 5 kap. 14 och 15 §§ skolförordningen.

utvecklingen sedan den stärkta rätten som ägde rum 2015 beskriver vi hur det ser ut läsåret 2023/24 i förhållande till läsåren 2015/16 och 2020/21. Vi jämför även med läsåret 2019/20 för att kunna se eventuella effekter av pandemin.⁷ I de fall där uppgifter om minoritetsspråk inte finns tillgängliga för läsåret 2023/24 redovisar vi i stället uppgifter om läsåret 2022/23.

Den statistik som Skolverket samlar in rörande undervisning i nationella minoritetsspråk på grundskolan och sameskolan avser den vecka den 15 oktober inträffar. Senaste tillgängliga år statistik för grundskolan finns är läsåret 2023/24.

Den statistik som Skolverket samlar in rörande undervisning i nationella minoritetsspråk på gymnasiet avser läsåret då avgångseleven gick ut gymnasieskolan med examen eller studiebevis om 2500 poäng med betyg (A-F).⁸ Senaste tillgängliga år statistik för gymnasieskolan finns är läsåret 2022/23.

Den statistik som Skolverket samlar in rörande lärare i nationella minoritetsspråk på grundskolan, sameskolan och gymnasieskolan avser den 15 oktober eller närliggande vardag. Senast tillgängliga statistik för personalen bland de undersökta skolformerna är läsåret 2023/24.

Statistiken som presenteras i den här rapporten är antingen en del av Sveriges officiella statistik eller en specialbearbetning av Skolverkets statistik.⁹

Vi redovisar statistik om modersmålsundervisning i de fem minoritetsspråken. Det handlar om antal elever som är berättigade till och som deltar i modersmålsundervisning, samt om eleverna som deltar i modersmålsundervisning läser minoritetsspråket som första- eller andraspråk. Utöver det innehåller elevstatistiken uppgifter om könsfördelning baserat på juridiskt kön.

På grund av röjandekontroll sekretessprickas uppgifter som baseras på färre än 3 elever (grundskolan), färre än 5 elever (gymnasieskolan) eller färre än 3 tjänstgörande lärare oavsett skolform. Då visas två prickar (..) i stället för utfall. I de fall det är möjligt att räkna fram en sekretessprickad uppgift utifrån övriga uppgifter, dubbelprickas även det näst lägsta antalet. I de fall då uppgifter saknas visas i stället en prick (.).

Modersmål

Skolornas kännedom om antalet elever som är berättigade till modersmålsundervisning uppkommer vanligen genom att vårdnadshavare fyller i uppgifter om förekomst av annat modersmål på en blankett till skolan eller genom att det kommer in en ansökan om modersmålsundervisning till skolan. Detta innebär att statistiken inte redovisar det totala antalet berättigade elever utan enbart antalet berättigade elever som skolorna har kännedom om.

⁷ För mer information om pandemins effekter se Skolverkets redovisning: Covid-19-pandemins konsekvenser för skolväsendet – slutredovisning

⁸ Skolverket inhämtar ingen information eller uppgifter om vilka som är berättigade till undervisning.

⁹ <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/>

Varieteter på minoritetsspråken redovisas inte separat utan under språkgrupperna finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

En elev som läser ett minoritetsspråk som modersmål kan dessutom läsa samma språk som moderna språk, om skolan erbjuder det. Eleven läser då enligt olika kursplaner.¹⁰ Beroende av hur informationen samlas in på grundskolan kan en sådan elev förekomma både bland eleverna som läser minoritetsspråket som modersmål och bland eleverna som läser minoritetsspråket som moderna språk.

¹⁰ Om skolan har erbjudit språket under högstadiet kan eleven göra en prövning i moderna språk.

Grundskolan

Berättigande och deltagande i minoritetsspråk

Tabell 1 visar antal elever i grundskolan som är berättigade till och som deltar i modersmålsundervisning i de olika minoritetsspråken (inklusive deras varieteter) läsåret 2023/24.

Tabell 1. Elever i grundskolan berättigade till och deltagande i undervisning i modersmål i minoritetsspråk läsåret 2023/24.

Modersmål	Deltar	Berättigade	Andel (%)
Finska	4 561	8 278	55%
Jiddisch	18	26	69%
Meänkieli	156	569	27%
Romani chib	539	2 323	23%
Samiska	395	763	52%
Totalt	5 669	11 959	47%

Läsåret 2023/24 var det totala antalet elever i grundskolan 1 110 068. Av dessa var 11 959 elever berättigade till modersmålsundervisning i något minoritetsspråk. Av de berättigade eleverna deltog 47 procent i modersmålsundervisning i detta språk. Totalt deltog alltså 5 669 elever i modersmålsundervisning i ett minoritetsspråk, vilket motsvarade 0,51 procent av samtliga elever i grundskolan.

Romani chib är det språk där lägst andel (23 procent) av berättigade elever deltog i modersmålsundervisning. Jiddisch är det språk där störst andel (69 procent) berättigade elever deltog i modersmålsundervisning.

Tabell 2 visar antal och andel elever i grundskolan berättigade till och som deltagit i modersmålsundervisning i något minoritetsspråk över tid. Mellan läsåren 2015/16 och 2021/22 ökade antalet och andelen deltagande elever något för att sedan minska åter läsåret 2023/24. Utvecklingen är dock lite olika för de olika minoritetsspråken.

Av eleverna som deltog i modersmålsundervisning i ett minoritetsspråk läsåret 2023/24 var andelen flickor 54 procent och andelen pojkar 46 procent. Samma mönster gäller för samtliga minoritetsspråk.

Tabell 2. Antal och andel elever i grundskolan som varit berättigade till och som deltagit i modersmålsundervisning i något minoritetsspråk över tid

	2015/16	2019/20	2021/22	2023/24
Deltar	5 354	6 191	6 001	5 669
Berättigade	12 563	12 887	12 350	11 959
Andel som deltar (%)	43%	48%	49%	47%

Första- och andraspråk

Tabell 3 visar andel elever som läste de olika minoritetsspråken som första- eller andraspråk. Fler elever läste ett minoritetsspråk som förstaspråk än som andraspråk läsåret 2023/24. Romani chib var minoritetsspråket med högst andel (91 procent) elever som läste språket som förstaspråk. Meänkieli var minoritetsspråket med lägst andel (54 procent) elever som läste det som förstaspråk.

Tabell 3. Elever i grundskolan som läste modersmål som första- och andraspråk läsåret 2023/24.

Modersmål	Antal elever	Förstaspråk Andel (%)	Andraspråk Andel (%)
Finska	4 561	70%	30%
Jiddisch	18
Meänkieli	156	54%	46%
Romani chib	539	91%	9%
Samiska	395	61%	39%

Tabell 4 visar att andelen elever i grundskolan som läste minoritetsspråk som första- eller som andraspråk varit ganska konstant sedan läsåret 2019/20.

Tabell 4. Elever i grundskolan som deltagit i modersmålsundervisning som första eller andraspråk.

	2019/20	2021/22	2023/24
Förstaspråk Andel (%)	73%	72%	71%
Andraspråk Andel (%)	27%	28%	29%
Totalt antal	6 191	6 001	5 669

Uppgifter på första- och andraspråk finns inte för läsåret 2015/16.

Fördelning minoritetsspråk som modersmål eller som moderna språk

Tabell 5 visar antal elever i grundskolan läsåret 2023/24 som läste minoritetsspråk som modersmål eller som moderna språk. Totalt 666 elever läste minoritetsspråk som moderna språk läsåret 2023/24. Av dessa utgjorde finska en majoritet med 479 elever. Inga elever läste romani chib som moderna språk (men många läste det som modersmål).

Tabell 5. Elever i grundskolan som läste minoritetsspråk som modersmål eller som moderna språk läsåret 2023/24.

	Modersmål	Moderna språk
Finska	4 561	479
Jiddisch	18	10
Meänkieli	156	25
Romani chib	539	0
Samiska	395	152
Totalt	5 669	666

Uppgifter om elever som läser modersmål i grundskolan samlas in på gruppnivå. Vi kan därför inte redovisa en totalsiffra på antalet unika elever som läser minoritetsspråk som modersmål eller moderna språk.

Tabell 6 visar antalet elever i grundskolan som läste minoritetsspråk som modersmål eller som moderna språk över tid.

Tabell 6. Antal elever i grundskolan som läste minoritetsspråk inom ramen för modersmål eller moderna språk över tid.

	2015/16	2019/20	2021/22	2023/24
Modersmål	5 354	6 191	6 001	5 669
Moderna språk	336	508	561	666

Uppgifter om elever som läser modersmål i grundskolan samlas in på gruppnivå. Vi kan därför inte redovisa en totalsiffra på antalet unika elever som läser minoritetsspråk som modersmål eller moderna språk.

Lärare i minoritetsspråk

Tabell 7 redovisar antalet tjänstgörande modersmållärare i minoritetsspråk i grundskolan och sameskolan över tid. Antalet tjänstgörande modersmållärare har minskat från 317 till 282 mellan läsåren 2021/22 och 2023/24. Minskningen kan delvis förklaras av att sameskolorna läsåret 2023/24 rapporterade sina lärare som lärare inom ämnet samiska och inte som lärare i modersmålet samiska. I sameskolan undervisade 27 lärare i samiska läsåret 2023/24.

Tabell 7. Antal modersmållärare i minoritetsspråk över tid i grundskolan och sameskolan.

	2015/16	2019/20	2021/22	2023/24
Antal lärare i minoritetsspråk	290	340	317	282
Antal omräknat till heltidstjänster	119	144	131	125

Tabell 8 visar mer information om modersmållärarnas examen, anställningsform och tjänstgöringsgrad läsåret 2023/24. Som kan ses i tabellen varierade tjänstgöringsgraden mellan 11 och 60 procent mellan olika minoritetsspråk. Romani chib var det minoritetsspråk där minst andel av lärarna hade en pedagogisk högskoleexamen. För alla minoritetsspråk hade en majoritet av lärarna tillsvidareanställning, förutom modersmållärarna i jiddisch där 20 procent hade en tillsvidareanställning.

Tabell 8. Information om lärare i modersmål i minoritetsspråk läsåret 2023/24 i grundskolan och sameskolan.

Modersmål	Totalt antal	Födda utomlands Andel (%)	Pedagogisk högskoleexamen Andel (%)	Tillsvidare anställning Andel (%)	Genomsnittlig tjänstgöringsgrad Andel (%)	Antal omräknat till heltidstjänster
Totalt	282	71%	51%	67%	56%	157
Finska	207	80%	59%	69%	60%	124
Jiddisch	5	11%	1,0
Meänkieli	11	55%	64%	82%	57%	6,0
Romani chib	30	83%	7%	73%	44%	13
Samiska	34	21%	44%	53%	40%	13

En lärare kan undervisa i flera skolformer och språk

Minoritetsspråk inom olika skolformer

Sameskolan

Antalet elever i sameskolan har ökat kontinuerligt. Läsåret 2015/16 gick 161 elever i sameskolan och läsåret 2023/24 gick 195 elever i sameskolan. Tabell 9 visar antal elever i sameskolan som deltagit i undervisning i samiska som första- och andraspråk, över tid. Flickor utgör 59 procent och pojkar 41 procent av de elever som läste i sameskolan läsåret 2023/24.¹¹

¹¹ Siffror på antal elever och könsfördelning i sameskolan är en del av skolverkets officiella statistik och återfinns här: <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-statistik-om-forskola-skola-och-vuxenutbildning?sok=SokC&omrade=Skolor%20och%20elever&lasar=2023%2F24&verkform=Grundskola&run=1>

Tabell 9. Antal elever i sameskolan som deltar i undervisning i samiska och andel första- och andraspråk.

Elever	2019/20	2021/22	2023/24
Förstaspråk Andel (%)	55%	51%	43%
Andraspråk Andel (%)	45%	49%	57%
Total	172	181	195

Uppgifter på första- och andraspråk finns inte för läsåret 2015/16.

Tabell 10 visar antal lärare i samiska inom sameskolan. Läsåret 2023/24 rapporteras 27 lärare i samiska i sameskolan. Av dessa hade 21 en pedagogisk högskoleutbildning läsåret 2023/24.

Tabell 10. Antal lärare i samiska i sameskolan.

Lärare i samiska	2021/22	2023/24
Antal	12	27
Genomsnittlig tjänstgöringsgrad Andel (%)	43%	34%
Antal omräknat till heltidstjänster	5,1	9,2

En lärare kan undervisa i flera skolformer och språk
Uppgift saknas för läsåren 2015/16 och 2019/20

Även elever utanför sameskolan som identifierar sig som samer kan läsa samiska som modersmål. Läsåret 2023/24 läste 395 elever samiska i grundskolan och, som tidigare nämnt, 195 elever i sameskolan. Totalt läste alltså 590 elever samiska som modersmål läsåret 2023/24.

Anpassade grundskolan

Läsåret 2023/24 gick 16 015 elever i anpassade grundskolan. Av dessa var 140 elever (knappt 1 procent av samtliga elever i anpassade grundskolan) berättigade till modersmålsundervisning i något av minoritetsspråken. Enbart 24 elever (17 procent av de berättigade eleverna) deltog i sådan undervisning.

Specialskolan

Läsåret 2023/24 gick totalt 764 elever i specialskola. Av dessa var 7 elever (knappt 1 procent av samtliga elever i specialskolan) berättigade till modersmålsundervisning i något av minoritetsspråken. Ingen av dessa elever deltog i modersmålsundervisning i minoritetsspråk.

Gymnasieskolan

Avgångselever med betyg i minoritetsspråk

Tabell 11 visar antal elever som gick ut gymnasieskolan med betyg i något av minoritetsspråken (inklusive deras varieteter) som modersmål. Antalet elever är något högre läsåret 2022/23 än läsåret 2021/22.

Tabell 11. Antal avgångselever med betyg i minoritetsspråk från gymnasieskolan över tid.

	2015/16	2019/20	2021/22	2022/23
Betyg i minoritetsspråk som modersmål	62	105	94	101

Den stora majoriteten av elever som läste minoritetsspråk i gymnasieskolan läsåret 2022/23 läste finska. Finskan är samtidigt det enda minoritetsspråk med färre avgångselever läsåret 2022/23 än läsåret 2015/16. I samtliga andra minoritetsspråk har antalet avgångselever ökat.

Elever i årskurs 9 som fortsätter läsa sitt minoritetsspråk i gymnasieskolan

Tabell 12 visar antal avgångselever med betyg i minoritetsspråk i gymnasieskolan samt i årskurs 9. Det var 78 elever som betygsattes i ett minoritetsspråk som modersmål av de 413 elever som gick ut årskurs 9 läsåret 2019/20. Det var en något lägre andel än för de elever som gick ut årskurs 9 läsåret 2015/16. Kvinnor utgör en majoritet av de med betyg i ett minoritetsspråk som modersmål i gymnasieskolan.

Tabell 12. Andel elever som har betyg i modersmål i minoritetsspråk i gymnasieskolan, av de elever som hade betyg i minoritetsspråk i årskurs 9.

Läsår, grundskolan	2015/16	2019/20	2020/21
Antal elever i grundskolan	293	413	374
Betyg från gymnasieskolan i samma minoritetsspråk Andel (%)	23%	19%	*

*Uppgifter över antal elever med betyg i minoritetsspråk från gymnasieskolan finns inte för elever som gick ut årskurs 9 läsåret 2020/21

Första- och andraspråk

För att läsa modersmål som minoritetsspråk i gymnasieskolan krävs att eleven har goda kunskaper i språket. Därför erbjuds inte modersmålsundervisning i minoritetsspråk som andraspråk i gymnasieskolan.

Fördelning minoritetsspråk som modersmål och moderna språk

Tabell 13 visar antalet avgångselever i gymnasieskolan med betyg i minoritetsspråk som moderna språk eller som modersmål. Bland de avgångselever som läsåren 2019/20, 2021/22 och 2022/23 hade betyg i ett minoritetsspråk var det vanligast att läsa minoritetsspråk som modersmål. Läsåret 2015/16 var det däremot vanligast att läsa ett minoritetsspråk som moderna språk.

Tabell 13. Antal avgångselever med betyg i minoritetsspråk som modersmål eller moderna språk från gymnasieskolan över tid.

	2015/16	2019/20	2021/22	2022/23
Modersmål	62	105	94	101
Moderna språk	103	83	72	68
Totalt antal*	162	183	162	165

*Siffran avser unika elever. En elev räknas alltså inte två gånger om eleven läst flera kurser i samma språk.

Lsåret 2022/23 gick fler elever ut gymnasieskolan med betyg i minoritetsspråk som moderna språk eller som modersmål än läsåren 2015/16 och 2021/22. Det var dock färre än läsåret 2019/20.

Lärare i minoritetsspråk

Tabell 14 visar antalet tjänstgörande modersmållärare och antalet heltidstjänster i minoritetsspråk i gymnasieskolan. Antalet lärare i minoritetsspråk har ökat något sedan läsåret 2015/16.

Tabell 14. Antal modersmållärare i minoritetsspråk över tid i gymnasieskolan.

	2015/16	2019/20	2021/22	2023/24
Antal lärare i minoritetsspråk	23	39	33	32
Antal omräknat till heltidstjänster	4	7	4	7

Tabell 15 visar information om modersmållärare i gymnasieskolan. Finska, romani chib och samiska finns representerade i gymnasieskolan. Den genomsnittliga tjänstgöringsgraden för modersmållärare i minoritetsspråk läsåret 2023/24 varierar mellan 15 och 24 procent. Lägst andel av lärare med pedagogisk högskoleexamen har lärarna i romani chib och högst andel har lärarna i finska. Romani chib har även lägst andel tillsvidareanställda modersmållärare.

Tabell 15. Lärare i gymnasieskolan i modersmål i minoritetsspråk läsåret 2023/24.

Modersmål	Totalt antal	Födda utomlands Andel (%)	Pedagogisk högskoleexamen Andel (%)	Tillsvidare anställning Andel (%)	Genomsnittlig tjänstgöringsgrad Andel (%)	Antal omräknat till heltidstjänster
Finska	20	85%	60%	65%	22%	4,4
Jiddisch
Meänkieli
Romani chib	7	86%	0%	71%	13%	0,9
Samiska	4	100%	34%	1,4
Totalt	32	75%	47%	72%	22%	7,2

En lärare kan undervisa i flera skolformer och språk

Finska

Elever berättigade och deltagande i modersmålsundervisning

Tabell 16 visar elever i grundskolan som var berättigade till och som deltog i modersmålsundervisning i finska över tid. Läsåret 2023/24 var totalt 8 278 elever i grundskolan berättigade till modersmålsundervisning i finska, medan 4 561 elever deltog i undervisningen. Antalet elever som deltar i modersmålsundervisning i finska har varit relativt stabilt sedan 2015/16.

Tabell 16. Elever i grundskolan som deltar i och är berättigade till modersmålsundervisning i finska över tid.

	2015/16	2019/20	2021/22	2023/24
Deltar	4 256	4 833	4 657	4 561
Berättigade	8 894	9 188	8 847	8 278
Andel som deltar (%)	48%	53%	53%	55%

Tabell 17 visar antal avgångselever i gymnasieskolan med betyg i finska som modersmål över tid. Antal avgångselever i gymnasieskolan med betyg i finska som modersmål har ökat de redovisade läsåren.

Tabell 17. Antal elever som gick ut gymnasieskolan med betyg i finska som modersmål över tid.

	2015/16	2019/20	2021/22	2022/23
Betyg i finska som modersmål	47	72	58	62

I grundskolan läsåret 2023/24 var det något vanligare att flickor (53 procent) läste finska som modersmål jämfört med pojkar (47 procent). I gymnasieskolan stod flickor för 58 procent och pojkar 42 procent av de som läste finska som modersmål läsåret 2023/24.

Första- och andraspråk

Tabell 18 visar andel elever i grundskolan som läser finska som första- och andraspråk över tid. Strax över 70 procent har läst finska som förstaspråk de redovisade läsåren.

Tabell 18. Elever som läser finska som modersmål som första- och andraspråk i grundskolan.

	2019/20	2021/22	2023/24
Förstaspråk Andel (%)	75%	72%	70%
Andraspråk Andel (%)	25%	28%	30%
Totalt antal	4 833	4 657	4 561

Uppgifter på första- och andraspråk finns inte för läsåret 2015/16.

Fördelning finska som modersmål och moderna språk

Tabell 19 visar fördelningen av elever i grundskolan och gymnasieskolan som läser finska som modersmål eller moderna språk. Antalet elever som läser finska som moderna språk i grundskolan har ökat kontinuerligt sedan läsåret 2015/16, men den stora majoriteten i grundskolan läser fortfarande finska som modersmål. I gymnasieskolan läser en större andel finska inom ramen för moderna språk än i grundskolan.

Tabell 19. Antal elever som läser finska som modersmål och moderna språk i grundskolan och gymnasieskolan över tid.

	2015/16	2019/20	2021/22	2023/24
Grundskola				
Modersmål	4 356	4 833	4 657	4 561
Moderna språk	207	360	429	479
Totalt antal*	-	-	-	-
	2015/16	2019/20	2021/22	2022/23
Gymnasieskola				
Modersmål	47	72	58	62
Moderna språk	83	63	54	42
Totalt antal†	129	131	112	103

* Uppgifter om elever som läser modersmål i grundskolan samlas in på gruppnivå. Vi kan därför inte redovisa en totalsiffra på antalet unika elever som läser minoritetsspråk som modersmål eller moderna språk.

† Siffran avser unika elever i gymnasieskolan. En elev räknas alltså inte två gånger om eleven läst flera kurser i samma språk.

Lärare i finska

Tabell 20 visar information om modersmållärare i finska i grundskolan (inklusive sameskolan) och gymnasieskolan. I grundskolan undervisade 207 modersmållärare läsåret 2023/24 vilket är två lärare färre än läsåret 2021/22. En majoritet av lärarna är födda utomlands och är tillsvidareanställda. Runt hälften av lärarna har pedagogisk högskoleexamen.

I gymnasieskolan undervisade 20 modersmållärare i finska läsåret 2023/24. Det är lika många som läsåret 2021/22. En majoritet av lärarna är födda utomlands, tillsvidareanställda och har pedagogisk högskoleexamen.

Tabell 20. Information om modersmållärare i finska som modersmål i grundskolan, sameskolan och gymnasieskolan över tid.

Grundskola	2015/16	2019/20	2021/22	2023/24
Totalt antal	196	228	209	207
Födda utomlands Andel (%)	86%	85%	80%	80%
Pedagogisk högskoleexamen Andel (%)	66%	54%	56%	59%
Tillsvidareanställning Andel (%)	67%	66%	62%	69%
Genomsnittlig tjänstgöringsgrad Andel (%)	65%	62%	59%	60%
Antal omräknat till heltidstjänster	128	142	124	124
Gymnasieskola	2015/16	2019/20	2021/22	2023/24
Totalt antal	12	28	20	20
Födda utomlands Andel (%)	100%	89%	85%	85%
Pedagogisk högskoleexamen Andel (%)	75%	61%	60%	60%
Tillsvidareanställning Andel (%)	75%	71%	70%	65%
Genomsnittlig tjänstgöringsgrad Andel (%)	15%	15%	11%	22%
Antal omräknat till heltidstjänster	1,8	4,1	2,2	4,4

En lärare kan undervisa i flera skolformer och språk

Jiddisch

Elever berättigade till och deltagande i modersmålsundervisning

Tabell 21 visar elever i grundskolan som var berättigade till och som deltog i modersmålsundervisning jiddisch över tid. Läsåret 2023/24 var totalt 26 elever i grundskolan berättigade till modersmålsundervisning i jiddisch, medan 18 elever deltog i undervisningen.

Tabell 21. Elever i grundskolan som deltar och är berättigade till modersmålsundervisning i jiddisch över tid.

	2015/16	2019/20	2021/22	2023/24
Deltar	..	6	17	18
Berättigade	..	12	18	26
Andel som deltar (%)	40%	50%	94%	69%

På grund av det låga antalet avgångselever med betyg i jiddisch under läsåren 2019/20 till 2022/23 är det inte lämpligt att redovisa exakt information om elever som läser jiddisch som modersmål i gymnasieskolan.

Det är något vanligare att flickor läser jiddisch som modersmål jämfört med pojkar i grundskolan. I gymnasieskolan läste ungefär lika många pojkar som flickor jiddisch som modersmål.

Första- och andraspråk

Det är fler elever som läser jiddisch som förstaspråk än som andraspråk. På grund av de låga antalet elever är det inte lämpligt att redovisa den exakta fördelningen mellan första- och andraspråk för jiddisch inom ramen för modersmål i grundskolan.

Fördelning jiddisch som modersmål och moderna språk

Tabell 22 visar fördelningen elever i grundskolan som läser jiddisch som modersmål och moderna språk. Det är vanligare att läsa jiddisch som modersmål än som moderna språk.

Tabell 22. Antal elever i grundskolan som läser jiddisch som modersmål och moderna språk över tid.

	2015/16	2019/20	2021/22	2023/24
Grundskola				
Modersmål	..	6	17	18
Moderna språk	..	0	9	10

Uppgifter om elever som läser modersmål i grundskolan samlas in på gruppnivå. Vi kan därför inte redovisa en totalsiffra på antalet unika elever som läser minoritetsspråk som modersmål eller moderna språk.

I gymnasieskolan läste inga elever läste jiddisch som moderna språk något av de redovisade läsåren.

Lärare i jiddisch

Tabell 23 visar information om modersmållärare i jiddisch i grundskolan (inklusive sameskolan). Antalet lärare och antalet omräknade heltidstjänster har ökat något över tid.

Tabell 23. Lärare i jiddisch som modersmål i grundskolan, sameskolan över tid.

Grundskola	2015/16	2019/20	2021/22	2023/24
Totalt antal	..	3	3	5
Födda utomlands Andel (%)	0	20
Pedagogisk högskoleexamen Andel (%)	0	20
Tillsvidareanställning Andel (%)	0	0	..	20
Genomsnittlig tjänstgöringsgrad Andel (%)	100	11	17	11
Antal omräknat till heltidstjänster	..	0,3	0,5	0,6

En lärare kan undervisa i flera skolformer och språk

På grund av de låga antalet modersmållärare i jiddisch i gymnasieskolan är det inte lämpligt att redovisa exakta siffror på dem.

Meänkieli

Elever berättigade och deltagande i modersmål

Tabell 24 visar elever i grundskolan som var berättigade till och som deltog i modersmålsundervisning i meänkieli över tid. Läsåret 2023/24 var totalt 569 elever berättigade till modersmålsundervisning i meänkieli, medan 156 elever deltog i undervisningen. Antalet elever som deltar i modersmålsundervisning i meänkieli ökade mellan 2015/16 och 2021/22 och har sedan varit relativt stabilt.

Tabell 24. Elever i grundskolan som deltar i och är berättigade till modersmålsundervisning i meänkieli över tid.

	2015/16	2019/20	2021/22	2023/24
Deltar	82	169	177	156
Berättigade	579	394	351	569
Andel som deltar (%)	14%	43%	50%	27%

Läsåren 2015/16, 2019/20 och 2021/22 fanns inga avgångselever i gymnasieskolan med betyg i meänkieli som modersmål. Läsåret 2023/24 gick färre än 5 elever ut med betyg i meänkieli som modersmål och det är därför inte lämpligt att redovisa noggrannare information.

I grundskolan läsåret 2023/24 var det något vanligare att flickor (56 procent) läste meänkieli som modersmål jämfört med pojkar (44 procent).

Första- och andraspråk

Tabell 25 visar andel elever i grundskolan som läser meänkieli som första- eller som andraspråk. Andelen elever som läste meänkieli som förstaspråk har ökat sedan läsåret 2019/20.

Tabell 25. Elever i grundskolan som deltar i modersmålsundervisning i meänkieli som första- eller andraspråk.

	2019/20	2021/22	2023/24
Förstaspråk Andel (%)	25%	46%	54%
Andraspråk Andel (%)	75%	54%	46%
Totalt antal	169	177	156

Uppgifter om första- och andraspråk finns inte för läsåret 2015/16.

Fördelning meänkieli som modersmål och moderna språk

Tabell 26 visar fördelningen av elever i grundskolan som läser meänkieli som modersmål och moderna språk. Antalet elever som läste meänkieli som moderna

språk i grundskolan har (med undantag för läsåret 2021/22) ökat sedan läsåret 2015/16, men den stora majoriteten i grundskolan läser fortfarande meänkieli som modersmål.

Tabell 26. Antal elever i grundskolan som läser meänkieli som modersmål och moderna språk över tid.

Grundskola	2015/16	2019/20	2021/22	2023/24
Modersmål	82	169	177	156
Moderna språk	13	21	12	25

Uppgifter om elever som läser modersmål i grundskolan samlas in på gruppnivå. Vi kan därför inte redovisa en totalsiffra på antalet unika elever som läser minoritetsspråk som modersmål eller moderna språk.

På grund av det låga antalet elever som läser meänkieli i gymnasieskolan är det inte lämpligt att redovisa exakta siffror på uppdelningen av elever som läser språket inom ramen för moderna språk och modersmål i gymnasieskolan. I gymnasieskolan var det vanligare att läsa meänkieli som moderna språk än som modersmål.

Lärare i meänkieli

Tabell 27 visar information om modersmåls lärare i meänkieli i grundskolan (inklusive sameskolan). Antalet modersmåls lärare ökade markant mellan läsåret 2015/16 och 2019/20 och har sedan varit relativt stabilt. Det finns en tendens till att fler av lärarna är födda utomlands, har pedagogisk högskoleexamen och tillsvidareanställning läsåret 2023/24 än tidigare redovisade läsår.

Tabell 27. Lärare i meänkieli som modersmål i grundskolan och sameskolan över tid.

Grundskola	2015/16	2019/20	2021/22	2023/24
Totalt antal	3	12	14	11
Födda utomlands Andel (%)	..	33%	29%	55%
Pedagogisk högskoleexamen Andel (%)	..	58%	64%	64%
Tillsvidareanställning Andel (%)	..	58%	71%	82%
Genomsnittlig tjänstgöringsgrad Andel (%)	41	38%	46%	57%
Antal omräknat till heltidstjänster	1,2	4,6	6,4	6,2

En lärare kan undervisa i flera skolformer och språk

På grund av de låga antalet modersmåls lärare i meänkieli i gymnasieskolan är det inte lämpligt att redovisa exakta siffror på dem. Läsåren 2015/16 och 2021/22 undervisade inga lärare i meänkieli. Läsåren 2019/20 och 2023/24 undervisade färre än 3 lärare i meänkieli.

Romani chib

Elever berättigade till och deltagande i modersmål

Tabell 28 visar elever i grundskolan som var berättigade till och som deltog i modersmålsundervisning i romani chib över tid. Läsåret 2023/24 var 2 323 elever i grundskolan berättigade till modersmålsundervisning i romani chib, medan 539 elever deltog i undervisningen. Antalet elever som deltar i modersmålsundervisning i romani chib har minskat över tid.

Tabell 28. Elever i grundskolan som deltar i och är berättigade till modersmålsundervisning i romani chib över tid.

	2015/16	2019/20	2021/22	2023/24
Deltar	733	740	651	539
Berättigade	2 500	2 547	2 389	2 323
Andel som deltar (%)	29%	29%	27%	23%

Tabell 29 visar antal elever som gick ut gymnasieskolan med betyg i romani chib som modersmål över tid. Antal avgångselever i gymnasieskolan med betyg i romani chib som modersmål har ökat över tid.

Tabell 29. Antal elever som gick ut gymnasieskolan med betyg i romani chib som modersmål, över tid.

	2015/16	2019/20	2021/22	2022/23
Antal elever	12	23	14	27

Läsåret 2022/23 är det senaste läsåret Skolverket har uppgifter om.

I grundskolan läsåret 2023/24 var det ungefär lika många kvinnor (51 procent) som män (49 procent) som läste romani chib som modersmål. I gymnasieskolan stod flickor för 56 procent och män 44 procent av de som läste romani chib som modersmål läsåret 2023/24.

Första- och andraspråk

Tabell 30 visar andel elever i grundskolan som läser romani chib som första- eller andraspråk. Runt 90 procent har läst romani chib som förstaspråk de redovisade läsåren.

Tabell 30. Elever i grundskolan som läser romani chib som modersmål som första- och andraspråk.

	2019/20	2021/22	2023/24
Förstaspråk Andel (%)	89%	87%	91%
Andraspråk Andel (%)	11%	13%	9%
Totalt antal	740	651	539

Uppgifter på första- och andraspråk finns inte för läsåret 2015/16.

Fördelning romani chib som modersmål och moderna språk

Tabell 31 visar fördelningen av elever i grundskolan och gymnasieskolan som läst romani chib som modersmål och som moderna språk över tid. Läsåret 2015/16 läste 19 elever romani chib som moderna språk, medan inga elever läste romani chib som moderna språk de övriga redovisade läsåren. I gymnasieskolan återfinns ett liknande mönster. Inga avgångselever gick ut gymnasieskolan med betyg i romani chib som moderna språk läsåren 2019/20, 2021/22, 2022/23.

Tabell 31. Antal elever i grundskolan och gymnasieskolan som läser romani chib som modersmål och moderna språk över tid.

	2015/16	2019/20	2021/22	2023/24
Grundskola				
Modersmål	733	740	651	539
Moderna språk	19	0	0	0
Totalt antal*	-	-	-	-
	2015/16	2019/20	2021/22	2022/23
Gymnasieskola				
Modersmål	..	23	14	27
Moderna språk	..	0	0	0
Totalt antal†	12	23	14	27

* Uppgifter om elever som läser modersmål i grundskolan samlas in på gruppnivå. Vi kan därför inte redovisa en totalsiffra på antalet unika elever som läser minoritetsspråk som modersmål eller moderna språk.

† Siffran avser unika elever i gymnasieskolan. En elev räknas alltså inte två gånger om eleven läst flera kurser i samma språk.

Lärare i romani chib

Tabell 32 visar information om modersmållärare i romani chib i grundskolan (inklusive sameskolan). Antalet modersmållärare har minskat något över tid. En större andel lärare har tillsvidareanställning läsåren 2021/22 och 2023/24 än läsåren 2015/16 och 2019/20. Andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen läsåret 2023/24 är i nivå med läsåren 2015/16, 2021/22 och 2021/22.

I gymnasieskolan undervisar 7 modersmållärare läsåret 2023/24. Det är något färre än tidigare redovisade läsåren.

Tabell 32. Lärare i romani chib som modersmål i grundskolan, sameskolan och gymnasieskolan över tid.

Grundskola	2015/16	2019/20	2021/22	2023/24
Totalt antal	44	39	40	30
Födda utomlands Andel(%)	89	90	80	83
Pedagogisk högskoleexamen Andel (%)	7	8	8	7
Tillsvidareanställning Andel (%)	43	64	73	73
Genomsnittlig tjänstgöringsgrad Andel (%)	58	42	36	44
Antal omräknat till heltidstjänster	25	16	14	13
Gymnasieskola	2015/16	2019/20	2021/22	2023/24
Totalt antal	9	8	9	7
Födda utomlands Andel(%)	78	100	89	86
Pedagogisk högskoleexamen Andel (%)	22	0	11	0
Tillsvidareanställning Andel (%)	44	63	89	71
Genomsnittlig tjänstgöringsgrad Andel (%)	24	17	13	13
Antal omräknat till heltidstjänster	2,2	1,3	1,2	0,9

En lärare kan undervisa i flera skolformer och språk

Samiska

Elever berättigade till och deltagande i samiska

Samtliga 195 elever i sameskolan läste samiska läsåret 2023/24. Siffror för dem redovisas under rubriken ”Sameskolan”. Utöver dessa läste 395 elever samiska i grundskolan. Statistiken nedan handlar enbart om de senare 395 eleverna.

Tabell 33 visar elever i grundskolan som var berättigade till och deltog i modersmålsundervisning i samiska över tid. Läsåret 2023/24 var totalt 763 elever berättigade till modersmålsundervisning i samiska, medan 395 elever deltog i undervisningen. Antalet elever som deltog i modersmålsundervisning i samiska i grundskolan har minskat mellan läsåren 2021/22 och 2023/24.

Tabell 33. Elever i grundskolan som deltar i och är berättigade till modersmålsundervisning i samiska över tid.

	2015/16	2019/20	2021/22	2023/24
Deltar	281	443	499	395
Berättigade	585	746	745	763
Andel som deltar (%)	48%	59%	67%	52%

Tabell 34 visar antal avgångselever i gymnasieskolan med betyg i samiska som modersmål över tid. Läsåret 2022/23 gick 10 elever ut gymnasieskolan med betyg i samiska som modersmål.

Tabell 34. Antal elever som gick ut gymnasieskolan med betyg i samiska som modersmål över tid.

	2015/16	2019/20	2021/22	2022/23
Antal elever	..	9	8	10

Läsåret 2022/23 är det senaste läsåret Skolverket har uppgifter på.

I grundskolan läsåret 2023/24 var det något vanligare att flickor (59 procent) läste samiska som modersmål jämfört med pojkar (41 procent). I gymnasieskolan står kvinnor för en majoritet av dem som läser samiska som modersmål. På grund av det låga antalet elever som läser samiska i gymnasieskolan är det inte lämpligt att redovisa exakta siffror på uppdelningen av män och kvinnor.

Första- och andraspråk

Tabell 35 visar andel elever i grundskolan som läser samiska som första- och andraspråk över tid. Andelen elever som läser samiska som förstaspråk ökade något de redovisade läsåren.

Tabell 35. Elever som läser samiska som modersmål som första- och andraspråk i grundskolan.

	2019/20	2021/22	2023/24
Förstaspråk Andel (%)	50%	57%	61%
Andraspråk Andel (%)	50%	43%	39%
Totalt antal	443	499	395

Uppgifter på första- och andraspråk finns inte för läsåret 2015/16.

Fördelning samiska som modersmål och moderna språk

Tabell 36 visar fördelningen av elever i grundskolan och gymnasieskolan som läser samiska som modersmål eller moderna språk över tid. Antalet elever som läste samiska som moderna språk har minskat mellan läsåren 2021/22 och 2023/24. En majoritet läser samiska som modersmål i grundskolan. I gymnasieskolan läser en större andel samiska som moderna språk än i grundskolan.

Tabell 36. Antal elever i grundskolan, sameskolan och gymnasieskolan som läser samiska som modersmål och moderna språk över tid.

	2015/16	2019/20	2021/22	2023/24
Grundskola				
Modersmål	281	443	499	395
Moderna språk	72	127	111	59
Totalt antal*	-	-	-	-
	2015/16	2019/20	2020/21	2022/23
Gymnasieskola				
Modersmål	..	9	17	10
Moderna språk	15	13	16	20
Totalt antal†	18	21	29	27

* Uppgifter om elever som läser modersmål i grundskolan samlas in på gruppnivå. Vi kan därför inte redovisa en totalsiffra på antalet unika elever som läser minoritetsspråk som modersmål eller moderna språk.

† Siffran avser unika elever i gymnasieskolan. En elev räknas alltså inte två gånger om eleven läst flera kurser i samma språk.

Lärare i samiska

Tabell 37 visar information om modersmållärare i samiska i grundskolan (inklusive sameskolan). 34 modersmållärare undervisade i samiska i grundskolan läsåret 2023/24.¹² Den genomsnittliga tjänstgöringsgraden har minskat läsåret 2023/24 jämfört med tidigare redovisade läsår.

¹² Sameskolans lärare i samiska har läsåret 2023 rapporterats som lärare inom ämnet samiska och inte modersmål samiska. De är därför inte med i den här siffran. Räkna vi in sameskolans lärare (såsom gjorts läsåren 2015/16, 2019/20 och 2021/22) blir det totala antalet lärare 61 och antal omräknade heltidstjänster blir 20 läsåret 2023/24.

På grund av de låga antalet modersmållärare i samiska i gymnasieskolan är det inte lämpligt att redovisa exakta siffror på dem. I gymnasieskolan undervisade 4 lärare i samiska som modersmål läsåret 2023/24. Det är en ökning jämfört med tidigare redovisade läsår.

Tabell 37. Lärare i samiska som modersmål i grundskolan och sameskolan över tid.

Grundskola	2015/16	2019/20	2021/22	2023/24
Totalt antal	47	62	56	34
Födda utomlands Andel(%)	17	21	20	21
Pedagogisk högskoleexamen Andel (%)	38	52	46	44
Tillsvidareanställning Andel (%)	45	61	57	53
Genomsnittlig tjänstgöringsgrad Andel (%)	59	61	52	40
Antal omräknat till heltidstjänster	28	38	29	13

En lärare kan undervisa i flera skolformer och språk

Statistikredovisningen på Skolverkets webbplats

Statistiken som presenteras i den här rapporten är antingen en del av Sveriges officiella statistik eller en specialbearbetning av Skolverkets statistik.

De uppgifter som är hämtade på Skolverkets webbplats hittar du här:

www.skolverket.se/skolutveckling/statistik.

› Sök statistik › Sveriges officiella statistik › [skolform] › [statistikområde] › [läsåår, termin, år] › [Tabell XX].

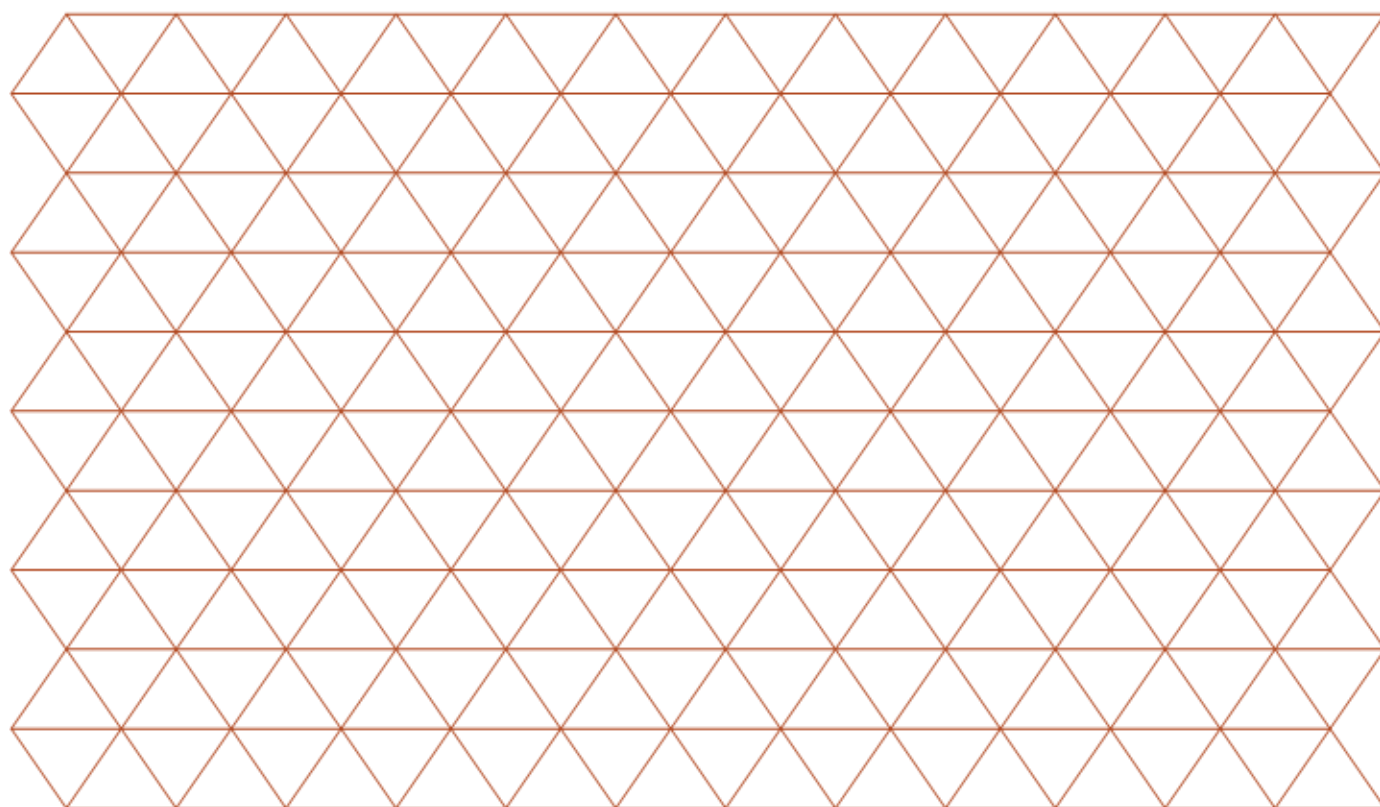
På Skolverkets webbplats redovisas statistik för riket och per kommun.

I kvalitetsdeklarationen för statistiken finns information om statistikens ändamål, innehåll, tillförlitlighet, aktualitet, tillgänglighet och jämförbarhet. Du hittar kvalitetsdeklarationen på Skolverkets webbplats.

www.skolverket.se/skolutveckling/statistik.

› Sök statistik › Sveriges officiella statistik › [skolform] › [statistikområde] › [läsåår, termin, år] › [Relaterade dokument].

Om du har frågor om de uppgifter som tagits fram genom specialbearbetning, mejla till utbildningsstatistik@skolverket.se

Skolverket

www.skolverket.se